

CentMat:

Centre d'Aprenentatge Cientificomatemàtic

Daniel Ruiz Aguilera
Josep Lluís Pol i Llompart
CENTMAT

AQUEST curs 2008-2009 s'ha fet realitat un somni: la Conselleria d'Educació i Cultura, a través de la seva Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat, ha creat i posat en marxa el Centre d'Aprenentatge Cientificomatemàtic.

Aquesta iniciativa parteix d'una proposta de la Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX que es feu durant el curs 2006-2007 i que quallà amb una llicència per recerca educativa concedida durant el curs passat per desenvolupar el projecte. Un projecte que ben aviat començà a prendre forma i que comptà amb el suport incondicional de la gent del Servei d'Innovació.

I és així que el CentMat ha obert les seves portes al carrer Salvà núm. 14, ben a la vora de la Plaça Serralta de Ciutat, a l'edifici que acull també les dependències d'Escolarització i Títols. Les instal·lacions actuals compten amb una aula gran per a 30 o 35 alumnes, una aula-biblioteca amb capacitat per una quinzena i un espai per a l'oficina.

Els objectius d'aquest Centre són molt clars i no menys ambiciosos. Es tracta de servir als docents de matemàtiques i, per extensió, de ciències, des d'infantil fins a batxillerat, aportant propostes, desenvolupant materials, participant en activitats pròpies i externes, per mirar de contribuir a la millora en la qualitat de l'educació pel que fa a al seu vessant científic.

Tothom accepta que les matemàti-

ques són molt importants, que són a la base de la majoria de coses, que són gairebé omnipresents... però seguim escoltant amb resignació aquella cantarella de "jo no serveix per a les matemàtiques", "no les he enteses mai", "jo som de lletres..." i ens agradaria començar a canviar això.

La sensibilització és el punt de partida. Conten que a l'acadèmia de Plató hi havia un rètol que prohibia l'entrada a qualsevol que no sabés geometria. El nostre frontispici hauria de dur ben gravada una frase semblant prohibint la sortida del Centre a qualsevol que no estimàs una mica més les matemàtiques (amb penalització per a nosaltres quan això no s'aconseguís).

Aquest propòsit no és nou en absolut. Hi ha molta gent que està treballant en aquest sentit. Gent que parteix de la realitat més propera, gent que contextualitza els programes, que els dota de significat, que els posa al servei de la competència personal de l'alumnat. Aquest vol

ser el nostre model. És per això que els dos professors amb que actualment compta el CentMat, lluny de donar lliçons a ningú, volem compartir experiències, aprendre dels qui saben i fer el paper de cèl·lula de multiplicació.

Les vies d'acció que ens plantejarem de cara a l'alumnat es poden agrupar en tres nivells.

Activitats als centres educatius. Aquestes activitats estan planejades perquè els membres del CentMat es desplacin als centres educatius. Tallers, xerrades i altres activitats són les que integren aquesta oferta.

Itineraris guiats. Un dels objectius del CentMat és fer visible la relació que hi ha entre la ciència (i en particular les matemàtiques) i la realitat, que se cerca amb aquests itineraris. Un bon exemple són Palma, ciutat i ciència, L'aventura dels plànols i les futures incorporacions dels itineraris per Ciutat: Històries matemàtiques per la ciutat vella, Matemàtiques a la defensiva: el

Castell de Bellver, Matemàtiques a la Seu, i molts d'altres que aniran omplint l'oferta del CentMat.

Activitats al CentMat. Es duran a terme aquelles activitats que, bé pel material que utilitzen, bé per les dinàmiques que s'hauran de seguir, aconsellen el centre com lloc de treball.

Quant al servei per al professorat, el CentMat acull el fons bibliogràfic especialitzat en didàctica de les matemàtiques que dota i actualitza l'SBM-XEIX. Aquest fons estarà disponible en breu al professorat de qualsevol etapa educativa amb servei de consulta i préstec.

L'activitat del Centmat amb alumnat es va iniciar l'octubre passat amb la realització per primera vegada a les Illes del programa Rutes Científiques que organitza el Ministeri d'Educació, Política Social i Esport. Aquest programa acull, cada vegada que es fa, dos grups de batxillerat de dues comunitats autònomes distintes per realitzar, durant tota una setmana, activitats científiques. És així que enguany hem tingut gent de Galícia i Àvila, i gent d'Astúries i Aragó. Una magnífica experiència que ha permès que quatre centres de les Illes hagin pogut accedir a la mateixa oferta en altres comunitats.

Durant el mes de novembre, l'activitat principal ha estat la Setmana de la Ciència, en què el CentMat s'ha estrenat amb activitats amb els centres educatius de Mallorca. L'oferta consisteix en:

L'aventura dels plànols. Es tracta d'un recorregut per Palma, partint de la Plaça d'Espanya, i amb arribada al CentMat, observant diferents aspectes de la ciutat. Dedicada a segon i tercer cicles d'educació primària, es treballen aspectes com l'orientació, la mesura de longituds o la modelització dels plànols a l'ordinador.

Matemàtiques envasades. Amb un

taller dissenyat per a 3r, 4t d'ESO i batxillerat, on s'estudien les característiques matemàtiques dels envasos que tenim dia a dia al nostre voltant: el volum, les àrees, els desenvolupaments plans, els codis de barres i un ampli etcètera.

Quasi des del primer dia, el CentMat ha dedicat part dels seus esforços a posar a punt un portal web modern i àgil que permetés l'accés i el coneixement de la seva activitat a qualsevol persona interessada. L'adreça és <http://centmat.xeix.org>.

Per altra banda, podeu contactar amb nosaltres a través de l'adreça de correu electrònic info@centmat.xeix.org

El CentMat rep –evidentment– el suport i col·laboració de l'SBM-XEIX, però també i especialment de la caixa de Balears "SA NOSTRA" i de l'àrea d'Educació, Igualtat i Drets Cívics de l'Ajuntament de Palma.